

Protokoll

Ämne: Rådet för spridning och visning - Rådsmöte 2/2018

Datum och tid: 2018-11-08, 9.30–11.30

Plats: Styrelserummet, Filmhuset

Närvarande:

Ordinarie:

Anna-Karin Dahlin (Filmregionerna)

Eva Esseen (Vod-aktörer)

Lisa Farzaneh-Eriksdotter (Sveriges Filmregissörer)

Mats Gillmor (Teaterförbundet)

Olof Hedling (Filmvetenskaplig representant)

Jonas Holmberg (Föreningen för filmfestivaler)

Tobias Jansson (Oberoende Filmares Förbund)

Stefan Klockby (Sveriges Filmuthyrareförening)

Katrina Mathsson (Föreningen Filmdistributörerna)

Calle Nathanson (Riksföreningen biograferna), från § 5

Ulf Slotte (Regionala resurscentrum)

Helena Åkerman (Tv-bolagen)

Charlotte Most (Film-&tv-producenterna), adjungerad ledamot

Samt:

Kristina Börjeson, adjungerad chefsrepresentant

Kristina Colliander, enhetschef för enheten produktionsstöd

Kristin Engstedt, enhetschef för enheten distribution och visning,
adjungerad

Jonas Vilhelmsson, protokollförare

Frånvarande:

Pia Gradvall (Dramatikerförbundet)

Jon Lindström (Sveriges Filmregissörer)

Lena Rehnberg (Film- & tv-producenterna)

Datum:

2018-11-20

Rådet för spridning och visning

§ 1 Ordförande öppnar mötet

Protokollförare Jonas Vilhelmsson förklarade mötet öppnat i ordförandens frånvaro.

§ 2 Fastställande av dagordning

Material: Dagordning

Rådet har sedan det senaste mötet den 4 maj 2018 saknat en ordförande. Jonas Vilhelmsson förklarade att rådet behöver besluta om en tillfällig eller permanent ordförande som kan leda mötet

Beslut:

- att fastställa dagordningen med den ändring att val av ordförande avhandlas som § 4. och att övrig fråga D avhandlas under § 5.

§ 3 Val av justerare

Beslut:

- Olof Hedling utsågs att justera dagens protokoll.

§ 4 Val av ordförande

Stefan Klockby var tillförordnad ordförande vid förra mötet men kommer inte att ta rollen som permanent ordförande.

Beslut:

- att utse Tobias Jansson till ordförande för mötet.

§ 5 Att mäta kvalitet i svensk film

Kristina Börjesson presenterade bakgrunden. Regeringen efterlyser en indikator för att mäta kvalitet i svensk film för att Filminstitutets arbete ska

kunna följas upp. Filminstitutets analys och statistikenhet har därför påbörjat ett arbete för att ta fram en sådan indikator. Det finns ingen given tidplan för arbetet. Rådet ombads att inkomma med synpunkter och tankar på detta arbete, både under och efter mötet. Ett stöd som belönar kvalitet i efterhand föreslås vid mötet med rådet för utveckling och produktion. Viktor Jedeskog presenterade hur kvalitet i svensk film kan mätas samt framtida möjligheter för att mäta kvalitet för svensk film. Utmaningarna är att ta fram rätt typ av indikatorer, samt att få del av rätt typ av data. Utmaningen att mäta kvalitet delas med övriga EU-länder, men tillgången på biografstatistik skiljer sig åt. Samtliga EU-länder, frånsett Schweiz, delar utmaningen att få del av statistik för VOD.

Calle Nathanson framhöll att begreppet angelägenhetsgrad kan stå för många saker och undrade hur Filminstitutet definierar begreppet. Viktor Jedeskog menade att begreppet är svårt att kvantifiera men att Filminstitutet analyserar det som skrivs om filmerna samt om t.ex. politiken berör filmerna. Kristina Colliander framhöll att begreppet är viktigt även för konsulenterna, exempelvis vad gäller angelägenheten för publiken, eller för en viss målgrupp. Helena Åkerman framhöll vikten av att titta på fler fönster än biograferna vilket Viktor Jedeskog instämde i.

Stefan Klockby frågade om det planeras en analys av hur visningsområdet ser ut i dagsläget, vilka aktörer som finns på området och hur situationen påverkar filmen. Kristina Börjeson framhöll att Filminstitutet i dagsläget använder statistiken internt för att analysera utfallet av svensk film. Statistiken bidrar till en bra diskussion och en utvärdering både i helhet och delar och utgör ett bra verktyg för konsulenter och enheten för distribution och visning. Kristina Börjeson instämde med Stefan Klockby om behovet av en analys av hela visningsområdet och framhöll att en analys gjordes av digitaliseringen av biografier och hur den påverkade olika typer av film. Viktor Jedeskog påpekade att även en analys av tillgängligheten till vissa titlar på streamingfönster har gjorts. Eva Esseen menade att dagens visningssituation innebär att viss typ av film inte får bra visningstider på bio och att de därför inte kommer att generera lika höga kvalitetspoäng. Visningssituationen måste tas hänsyn till i mätningen. Anna-Karin Dahlin menade att det är viktigt att agera utifrån en sådan analys och fråga sig hur aktiv man kan vara i att kompensera obalanser. Den bredaste repertoaren återfinns ofta vid de kommunala eller föreningsägda biograferna. Den kommersiella biografstrukturen har svårt att svara upp mot bredden. Kristin Engstedt instämde i Anna-Karin Dahlins analys och menade att Filminstitutet uppmuntrar etablering från kommunerna. Samtidigt framhölls svårigheten att genomföra analyser med bristande statistiska underlag. Kristina Börjeson menade att dagens

biografsituation försvårar för de filmer som får stöd av Filminstitutet. Nästa år inleds ett arbete för att flytta fram positionerna i dessa frågor för att skapa en bättre visningssituation för värdefull film, delar av rådet kommer att involveras i en dialog kring detta. Utan biografstatistik saknas dock helhetsperspektivet. I dagsläget pågår dialog med myndigheten för kulturanalys om möjligheten att inhämta statistik. Eva Esseen framhöll att det ligger i branschens intresse att få del av mer statistik.

Jonas Holmberg menade att det är problematiskt att enbart utländska festivaler förslås utgöra grund för kvalitet och att detta snedvrider incitamenten för svenska filmare att söka sig till svenska festivaler. Det blir kontraproduktivt när Filminstitutet stödjer svenska festivaler. Tobias Jansson instämde i att svenska festivaler saknades i underlaget. Kristina Börjeson påpekade att utlandsenheten tagit fram listan över festivaler och att det är den lista Filminstitutet inledningsvis kommer att arbeta efter. Vid en utvärdering kan listan komma att uppdateras.

d. Hur går arbetet med att tillgängliggöra biografstatistiken samt sammanställa statistik från andra visningsfönster?

Kristina Börjeson meddelade att Filminstitutet har fört en dialog med Sveriges Biografägareförbund där man återkommande ställt frågan om tillgång till statistik och presenterat olika förslag, detta har emellertid inte gett framgång. Biografägareförbundet anger som skäl att staten är ansvarig för filmpolitiken. Konsekvensen av detta kan bli att statistiken begärs in av myndigheten för kulturanalys. I dagsläget pågår ett arbete kring avgränsningen av ett sådant uppdrag.

Ulf Slotte efterfrågade analyser av vilka sättningar filmer får i förhållande till kvalitetsindikatorn. Kristina Börjeson framhöll att en sådan analys kräver biografstatistik för att inte bli allt för kostsam, först om sådan statistik är helt utesluten kan alternativ insamling bli aktuell. Eva Esseen menade att den geografiska sättningen som kan ses i dagsläget inte har någon större betydelse. Anna-Karin Dahlin framhöll att kunskapen om filmernas sättning är av stor kulturpolitisk vikt genom att den kan öka filmers spridning, Filminstitutet bör påpeka om resurser för detta saknas.

Lisa Farzaneh-Eriksdotter menade att en indikator kan vara att filmen finns på en viss streamingtjänst. Viktor Jedeskog meddelade att det är en parameter som finns med på en bruttolista i dagsläget.

§ 6 Rapport från enheten distribution och visning

Kristin Engstedt inledde med att beröra de extra 15 miljoner kronor som Filminstitutet fått i uppdrag att fördela inom till biografverksamhet på mindre ort. De 15 miljonerna har fördelats på tre stöd; stöd till distribution och visning – årligt stöd, stöd till utveckling av biografverksamhet på mindre ort samt stöd till biografägare för öppna visningar av film som fått lanseringsstöd. Ulf Slotte välkomnade att förslaget gäller även andra biografier än de på mindre ort och undrade hur nyetableringsstödet fallit ut. Kristin Engstedt meddelade att målet med nyetableringsmålet var att två nya komplementsbiografier i Stockholm samt minst fem nya biografier där det är långt till närmsta biograf etablerades under en treårsperiod.

Kristin Engstedt meddelade vidare att ett fel upptäckts vid utbetalning av förra årets stöd till biografägare för öppna visningar av film som fått lanseringsstöd från föregående år där tre filmer missats i beräkningen. Fem miljoner extra fördelades efter en omräkning, överblivna medel täckte denna kostnad. Risken för felaktiga beräkningar ökar nu när Filminstitutet samlar in enskilda Excel-filer för att sammanställa biografstatistik.

Stefan Klockby frågade om en analys av effekterna av momshöjningen genomförts än. Kristin Engstedt meddelade att analys kommer att genomföras av en extern part under 2019, analysen kommer att baseras på perioden 2017–2018. En konsekvens av analysen kan vara förändringar av stöd. Sådana förändringar kommer att diskuteras i rådet innan styrelsen tar beslut och tidigast börja gälla år 2020.

Calle Nathanson meddelade rådet att Folkets hus och parker vunnit ett mål avseende moms för biografvisning av scenkonst i Skatterättsnämnden, och att Skatteverket överklagat till Förvaltningsrätten.

§ 7 Övriga frågor

a. Tydliggöra målsättningar och indikatorer för rådet distribution och visning? Hur är budgeten för stöden för distribution och visning fördelad? Kristin Engstedt presenterade budgeten distribution och visningsstöden. Flera av de tidigare indikatorerna har spelat ut sin roll, de är enkla att förstå och förutsägbara, men speglar inte verkligheten. Katrina Mathsson undrade hur Filminstitutet jobbar för att öka publiken för svensk film. Kristin Engstedt menade att marknadsandelen är det mål som är mätbart. I stödverksamheten ligger fokus på lanseringsstöd för större svenska

spelfilmer som kan konkurrera med stora amerikanska titlar. Några filmer per år identifieras och får extra pengar i lanseringsstöd. Kristina Börjeson framhöll att frågan arbetas med av hela den stödgivande verksamheten, inklusive produktionsstöd och utlandsenheten. Katrina Mathsson menade att en risk med en satsning på de större filmerna är att övriga filmer får stå åt sidan, samt menade att kravet på matchning av lanseringsstödet riskerar att minska bredden i svensk film, och till att filmer inte kommer att bli visade. Eva Esseén menade att Filminstitutet fokuserar för mycket på den typen av filmer och att det istället är filmernas sättning och visningstider som är avgörande. Nivån på kravet på matchning av lanseringsstödet behöver ses över, behovet av detta är akut och borde ses över i befintlig budget. Kristin Engstedt påpekade att budgeten för lansering ökas men att också antalet sökande har ökat, konkurrensen har blivit större. Möjligheten att matcha lanseringsstödet med 25 % finns vid särskilda skäl.

Ulf Slotte var påpekade att nästa års arbetet hänger ihop med de frågor rådet tidigare diskuterat och undrade om det finns en strategi för rådets medverkan i det fortsatta arbetet. Kristina Börjeson menade att rådets medverkan i dessa frågor utgör en del i processen som innehåller både formella diskussioner och remissförfaranden.

Calle Nathanson undrade hur det påverkar stödbudgeten att en övergångsregering inte får lägga en politisk budget. Kristin Engstedt meddelade att de 15 extra miljonerna enbart gäller i år, men att övriga stöd planeras ligga kvar.

b. Hur ser Filminstitutets (nedbrutna) mål ut inom distribution- och visningsområdet?

Kristin Engstedt beskrev det övergripande målen för området; att öka publiken för svensk film, att stärka biografer på mindre ort och komplementbiografer, att främja distribution av kvalitetsfilm samt att öka tillgängligheten till film.

c. Översyn av visnings- och spridningsstöden inklusive biografstöden med bakgrund av den nya filmpolitiken. I rådsmötet i Malmö i september 2017 meddelade Filminstitutet att en översyn av dessa stöd skulle genomföras när översynen av produktionsstöden är klar. Hur går det arbetet? Rådet ser ett stort behov av att se över stöden.

Kristin Engstedt menade att nuvarande stödsystem som togs fram innan den statliga filmpolitiken har vissa brister, exempelvis har det nya stödsystemet för utveckling och produktion fler indikatorer. Tanken är att dessa stödsystem ska ligga mycket närmre varandra.

Ulf Slotte undrade om översynen av stödsystemet kommer att vara likadan som den som skedde för stöden för utveckling och produktion. Kristin Engstedt framhöll att en översyn kommer att ske men att det inte kommer innebära att hela stödsystemet rivs upp. Framförallt ska mätbara mål identifieras, med fokus på transparens och förutsägbarhet.

§ 8 Nästa möte

Filminstitutet återkommer med datum för 2019 års möten.

§ 9 Mötet avslutas

Ordföranden förklarade därefter mötet avslutat.

Vid protokollet

Justeras

Jonas Vilhelmsson

Olof Hedling